

Мирјана Живковић

Ликовна култура 3

за трећи разред основне школе

ЛИКОВНА КУЛТУРА

за трећи разред основне школе

прво издање

Аутор *мр Мирјана Живковић*

Рецензенти *мр Милка Вујовић-Стојановић, доцент Факултета примењених уметности у Београду*
Снежана Цимбурек, наставник разредне наставе, ОШ „Марија Бурсаћ“ у Београду

Уредник *мр Слађана Илић*

Лектор *Ивана Ићковић*

Издавач *Креативни центар*
Градишанска 8
Београд
Тел./факс: 011/38 20 464, 38 20 483, 24 40 659

За издавача *мр Љиљана Маринковић*

Штампа *Публикум*

Тираж *7.000*

Copyright © *Креативни центар 2011*

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.016:73/76(075.2)

ЖИВКОВИЋ, Мирјана, 1970-
Ликовна култура : за трећи разред основне
школе / [аутор Мирјана Живковић]. - 1. изд. -
Београд : Креативни центар, 2011 (Београд :
Публикум). - 95 стр. : илустр. ; 29 см. -
(Креативна школа)

Податак о аутору преузет из колофона. - Тираж
7.000. - Речник: стр. 87-89. - Библиографија:
стр. 91.

ISBN 978-86-7781-875-3

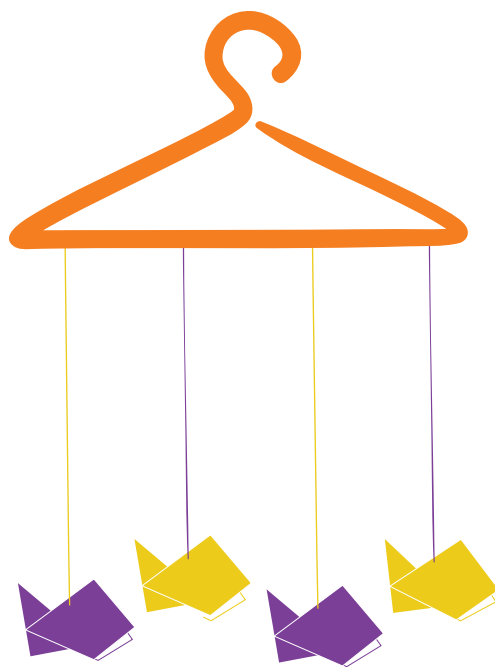
COBISS.SR-ID 184871692

Министар просвете Републике Србије одобрио је издавање и употребу овог уџбеника у оквиру уџбеничког комплета за ликовну културу у трећем разреду основне школе решењем број 650-02-00128/2008-06 од 10. 06. 2008.

Мирјана Живковић

Ликовна култура 3

за трећи разред основне школе

Креативни центар

ВОДИЧ

зadataк

сликамо

испричај

истражујемо

играмо се

о уметнику

важно

цртамо

потребно ти је

правимо

решења

речник

ДОБРО ДОШЛИ У СВЕТ ЛИНИЈА, БОЈА И ОБЛИКА!

Уметници,
када цртају, сликају или вајају,
представљају свет на свој начин,
онако како га виде и доживљавају.
Зато се радови уметника
међусобно разликују.

Приметићеш да сваки твој
другар црта, слика или ваја
другачије. То је баш лепо.

Народни музеј у Београду

Ако у месту у којем живиш постоје
музеј или галерија, посети их.
У школској библиотеци пронаћи ћеш књиге
у којима можеш да видиш дела
великих уметника.

Сваки сусрет са уметничким делом
оставља незабораван осећај!

Када одеш у неки други град,
посети музеј или галерију.

На крају књиге пронаћи ћеш
адресе музеја и галерија у неким градовима.

У свеску можеш да лепиш
слике уметничких дела
која ти се допадају
и улазнице из музеја
које си посетио.

Направи у
својој соби кутак
за цртеже и слике.

музеј, галерија

ШТА ТИ ЈЕ СВЕ ПОТРЕБНО ЗА ЛИКОВНУ ПУСТОЛОВИНУ

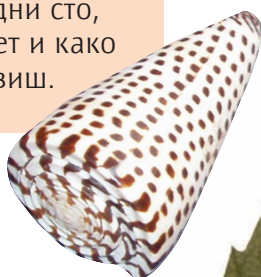
У фасцикли која се добија уз уџбеник налазе се радни листови и папири које је теже пронаћи у књижарама.

Остаје ти само да набавиш: колаж-папир (самолепљиви и обичан), блок, креп-папир, флис-папир и магнете.

Сакупљај папире разних формата, врста и боја. Добро ће ти доћи за скице.

Чувај сребрне омоте од чоколаде за украшавање честитки и украса за Нову годину.

Скупљај необичне каменчиће, шкољке, плодове који се могу наћи у природи. Њима можеш украсити радни сто, а можда ће ти пасти на памет и како да од њих нешто направиш.

Цртајући и сликајући, можеш да:

- представиш свет који те окружује;
- прикажеш свет из своје маште;
- украсиш и улепшаш своју околину.

Сакупљај лишће необичног облика и цвеће. Стављај их између два листа папира. Испресоваћеш их тако што ћеш преко тих папира ставити неколико књига.

1.

ЦРТАЊЕ ЈЕ ЧАРОБНО!

Пабло Пикасо

САЗНАЋЕШ:

- какве могу да буду линије
- шта можеш да нацрташ помоћу линије
- какви материјали за цртање постоје
- чиме све можеш да црташ
- по чему можеш препознати дело једног уметника

ТВОЈ ЗАДАТАК ЋЕ БИТИ:

- да у својој околини уочиш различите линије
- да црташ различите линије оловком и осталим материјалима за цртање
- да нацрташ своју собу, рођенданску тарту и поклоне повлачећи различите линије
- да направиш и украсиш рам за фотографије и обележивач за књиге
- да се потписујеш као што то ради уметник
- да посматраш неки занимљив предмет и да га нацрташ

ЛИНИЈА

Помоћу линије можеш да нацрташ све оно што ти је у околини занимљиво: парк у којем се играш, предео који се види кроз прозор твоје собе, чланове породице, омиљене јунаке из цртаних филмова.

Паул Кле, Низ маски, 1923

Анри Матис, Глава жене, 1949

Пабло Пикасо, 1955

Када цртамо,
користимо линију
да бисмо представили
оно што видимо.

Ако пажљиво посматраш
свет око себе,
уочићеш разне линије.

Погледај пажљиво слике на овим странама.
Какве све линије видиш на њима?

Нацртај линије које си уочио на сликама.

лист из блока

оловка

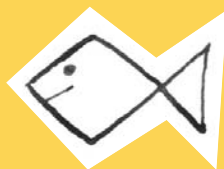
ЧИМЕ СВЕ МОГУ ДА ЦРТАМ

Туш
и четка

Оловка

Туш
и перо

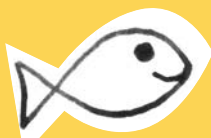
Воштана боја

Пастел

Дрвена
боја

Туш
и трска

Угљен

Фломастер

Креда

За цртање користи оловку која има ознаку В. То је мека оловка која ће ти омогућити да остављаш различите трагове на папиру.

Опусти руку, немој стезати оловку.

На листу из блока испробај какав траг оставља твоја оловка.

МАЛИ САВЕТИ

Линија може бити *шанка* или *дебела*, у зависности од положаја руке.

Танка линија добија се када се оловка држи усправно. Што више нагињемо оловку ка папиру, линија постаје дебља.

Ако желиш да нацрташ светлу линију, немој притискати.

Оловка са ознаком Н је тврда; оловка са ознаком НВ је полумека, а оловка са ознаком В је мека. Ознаке на оловкама увек су написане латиничким словима. Бројеви уз ознаке показују степен тврдоће оловке.

Уради задатке на радном листу број 1.

радни лист бр. 1

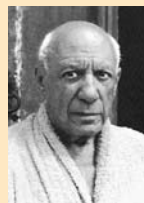
оловка

ПРЕДСТАВЉАМ ЛИНИЈОМ

ПАБЛО ПИКАСО (1881–1973) чувени је шпански сликар. Његов отац био је професор цртања, па се Пикасо од детињства интересовао за уметност. Са 16 година имао је прву изложбу у Барселони. Од своје двадесете године живео је и радио у Паризу. Утицао је на модерну уметност XX века. Његова слика *Глава жене* налази се у Народном музеју у Београду.

Глава жене, 1909

Овако је Пабло Пикасо нацртао свој атеље.

Линије могу бити: дуге и кратке, пуне и испрекидане, танке и дебеле, праве и криве, изломљене...

Уради задатке на радном листу број 2.

сликар, вајар, атеље, цртеж

радни лист бр. 2

оловка

ХАЈДЕ ДА СТВАРАМО!

На листу из блока нацртај рођенданску торту какву желиш и поклоне које прижељкујеш да добијеш за рођендан.

лист из блока
оловка
дрвене боје

РАСПОРЕД ЧАСОВА

папир светле боје
из фасцикле која се
добија уз уџбеник

корице блока

оловка

дрвене боје

маказе

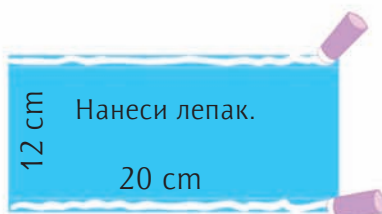
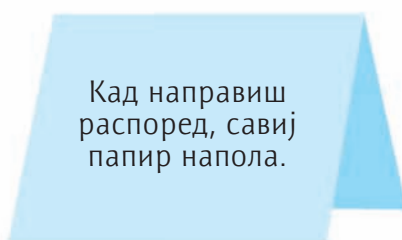
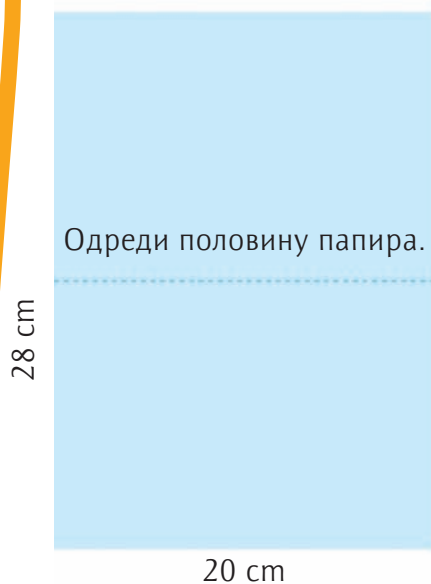
лењир

лепак за папир

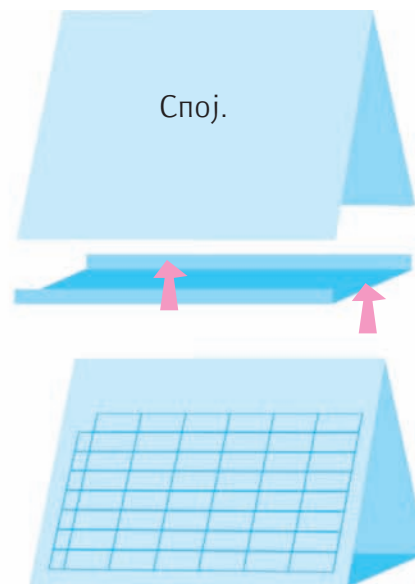
МАЛИ САВЕТИ

Да би твој распоред часова био прегледнији, називе дана можеш писати штампаним, а називе предмета писаним словима.

Називи наставних предмета могу бити исписани различитим бојама.

Корице блока употреби за прављење постоља. Горе и доле остави простор од 1 cm, на који ћеш нанети лепак.

Сада ти само преостаје да одабереш место на свом радном столу на које ћеш ставити распоред.

РАМ ЗА ФОТОГРАФИЈЕ

дебљи папир у боји
из фасцикле која се
добива уз уџбеник

лепак за папир

охо-лепак

селотејп

маказе

лењир

сламчице за сок

вуница

МАЛИ САВЕТИ

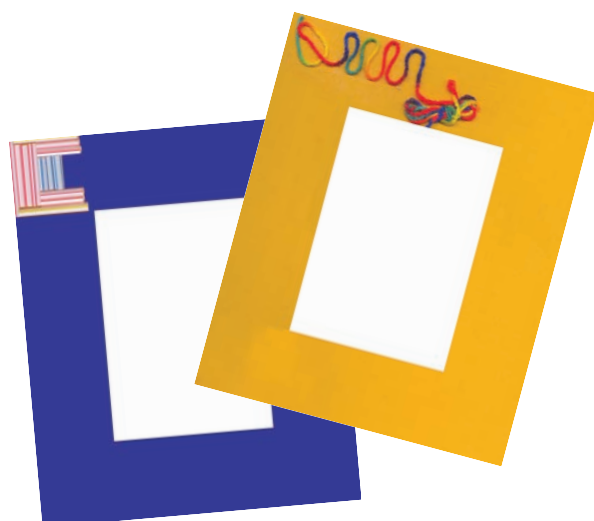
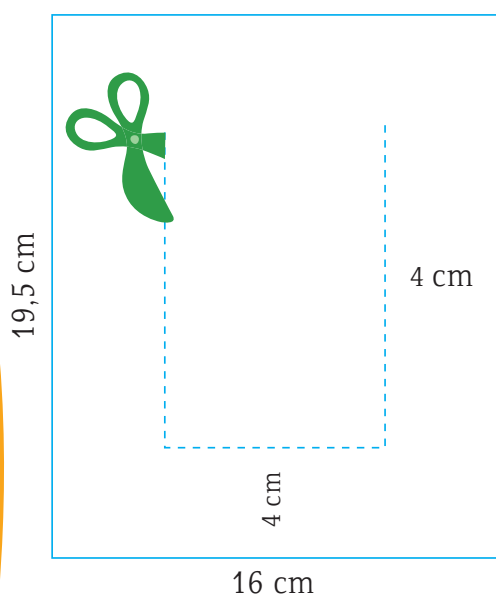
Пре него што почнеш с радом,
смисли каквим шарама желиш
да украсиш рамове.

Немој одмах прекрити цео рам
лепком, јер ће се лепак брзо осушити.
Наноси га постепено.

Охо-лепак користи
за лепљење сламчица на рам.

Фотографију залепи
селотејпом за позадину рама.

Један рам украси разнобојним
сламчицама, а други тако што ћеш
направити криве линије од вунице.

ПОТПИС УМЕТНИКА

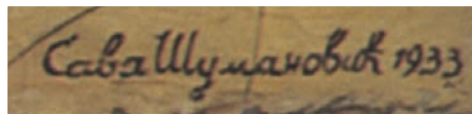
САВА ШУМАНОВИЋ (1896–1942) студирао је сликарство у Загребу и Паризу. Још у гимназији показао је интересовање за уметност. Последњих 12 година живота највише је сликао сремске пејзаже. Највећи део његових радова налази се у Галерији *Сава Шумановић* у Шиду (Светог Саве 7, 22 240 Шид).

Аутопортрет

Уметник се не препознаје само по делима већ и по потпису. Поред потписа уметник пише годину настанка дела.

Потпис сликара Саве Шумановића

Улица у Шиду, 1933

ОБЕЛЕЖИВАЧ ЗА КЊИГЕ

дебљи папир у боји
(изабери један од папира
из фасцикле која се
добија уз уџбеник)

дрвене боје

фломастери

маказе

лењир

Обележивачи могу бити
различитих облика.

Аутор: Неда Докић

6 cm

20 cm

Направи и ти обележивач
необичног облика.
Украси га различитим линијама
и својим потписом.

пејзаж, портрет, аутопортрет

МАЛИ САВЕТИ

Направи обележивач према
сликовном упутству,
па се на њему потпиши.

Простор око свог потписа украси
различитим шарима.

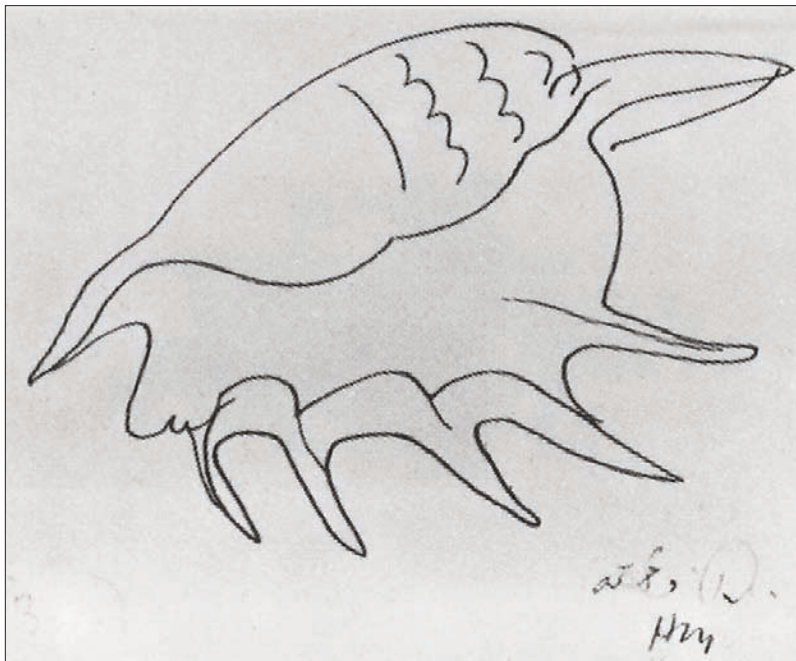
Другу страну такође украси шарима.

Направи неколико обележивача.
Нека они буду различитог облика.

ГЛЕДАМ И ЦРТАМ

АНРИ МАТИС (1869–1954) француски је сликар и вајар. Најчешће је сликао женске фигуре, мртву природу и пределе. У раној младости није био заинтересован за уметност. Док је у Паризу студирао права, ниједном није посетио *Лувр*. Уметност је заволео у својој двадесет првој години – тада је, током дуготрајног опоравка од операције, почео да слика.

Шкољка

Овако је Анри Матис нацртао шкољку.

На слици је шкољка слична оној коју је Матис посматрао док је цртао.

Погледај пажљиво шкољку на фотографији, па је на листу из блока нацртај оловком са ознаком В.

лист из блока

оловка

МОГУ ДА ЦРТАМ ЧИМЕ ПОЖЕЛИМ

На овим цртежима различитим материјалима нацртана је једна иста палма. Аутор цртежа је Пабло Пикасо.

оловка, дрвене и воштане боје,
пастели, фломастери, угљен,
туш, перо, четка

глатки и хrapави папири из
фасцикле која се добија
уз уџбеник
лак за косу

крпица за брисање угљена

По хrapавом папиру треба цртати
дрвеним и воштаним бојама,
пастелима, угљеном.

По глатком папиру треба цртати
фломастерима и тушевима.

Нацртај омиљени цвет, дрво или животињу онолико пута
колико имаш различитих материјала за цртање.

МАЛИ САВЕТИ

Линија нацртана пером оштра је
и увек је исте дебљине.

Цртеж ће бити интересантнији
ако линије преплићеш под
разним угловима.

Фломастери остављају уједначен
траг, а нацртане линије не могу се
избрисати.

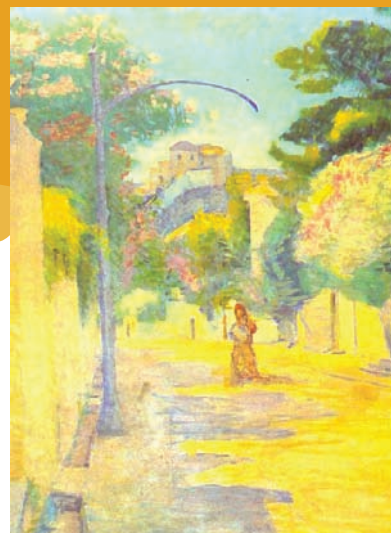
Угљеном и пастелима
лакше ћеш цртати ако их изломиш
на мање комаде.

Цртеже заштити лаком за косу.
Нека ти у томе помогне учитељ.

2.

ПОВРШИНЕ СУ СВУДА ОКО НАС

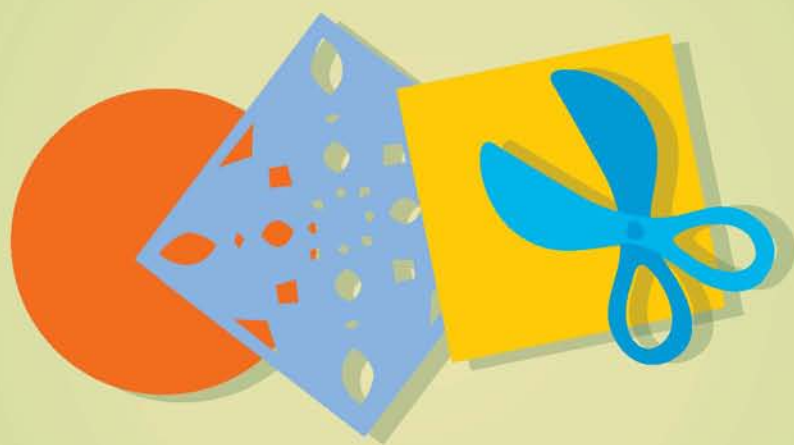
Милан Миловановић,
Пуш од Груза, 1917

САЗНАЋЕШ:

- какве површине постоје
- како настају површине на цртежу, слици, колажу
- шта је колаж
- шта је фротаж

ТВОЈ ЗАДАТАК ЋЕ БИТИ:

- да у својој околини уочиш различите површине
- да насликаш кору дрвета
- да украсиш кутију за боје
- да направиш папире за колаж

ISBN 978-86-7781-875-3

9 788677 818753

www.kreativnicentar.rs